

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ5 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016

Στην Αθήνα σήμερα, 18 Ιανουαρίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, Πρόεδρος της Αρχής

Μέλη: Ευαγγελία Κουτούπα, Σύμβουλος της Αρχής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής, Σύμβουλος της Αρχής

Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλος της Αρχής

Αδάμ Καραγλάνης, Μέλος της Αρχής

Βασιλική Σκαρτσούνη, Μέλος της Αρχής

Δημήτριος Σταθακόπουλος, Μέλος της Αρχής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγητής: Γεώργιος Ταρασίδης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ (Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης)

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν ο εισηγητής, Γ. Ταρασίδης (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, οι οποίοι αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών της Επιτροπής και τη λήψη της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για την προσφυγή του Δήμου Ηρακλείου στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εκπόνησης της μελέτης, με τίτλο «**Βιοκλιματική ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας και της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης**», προεκτιμώμενης αξίας σύμβασης για την αμοιβή της ειδικής αρχιτεκτονικής μελέτης 390.631,77€, αφαιρουμένου του πρώτου βραβείου, συμπεριλαμβανομένων απρόβλεπτων εξόδων 15% & μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24% (484.383,39€ με Φ.Π.Α.), στον νικητή του διαγωνισμού (1ο Βραβείο), κατόπιν διενέργειας αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 5 του ν. 4412/2016.

---

1. Με το αριθ. πρωτ. 119564/25-11-2022 αίτημά του, το οποίο παρελήφθη στις 29-11-2022 (αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 6109), όπως συμπληρώθηκε με τα έγγραφα που παρελήφθησαν από την Αρχή στις 27-12-2022 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 6604), ο Δήμος Ηρακλείου αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εκπόνησης της μελέτης, με τίτλο «**Βιοκλιματική ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας και της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης**», προεκτιμώμενης αξίας σύμβασης για την αμοιβή της ειδικής αρχιτεκτονικής μελέτης 390.631,77€, συμπεριλαμβανομένων απροβλέπτων εξόδων 15%, αφαιρουμένου του Α' βραβείου και μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24% (484.383,39€ με Φ.Π.Α.), στον νικητή του ομότιτλου προηγηθέντος Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού (1ο Βραβείο), δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 32 του ν.4412/2016 και σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης του ως άνω διαγωνισμού.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

2. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Με την υπ' αριθ. πρωτ. 418/02-06-2020 (ΑΔΑ:Ψ57ΘΩ00-ΜΕ3) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ηρακλείου εγκρίθηκε η διενέργεια πανελλήνιου αρχιτεκτονικού διαγωνισμού προσχεδίων, με τίτλο «**Βιοκλιματική ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας και της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης**» και η υποβολή πρότασης χρηματοδότησης των βραβείων στο Πράσινο Ταμείο, ληφθέντος υπόψη του με αριθ. πρωτ. 39003/28-05-2020 εγγράφου του Τμήματος Τεχνικής & Γραμματειακής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων & Μελετών.

Στο ως άνω έγγραφο, σχετικά με το φυσικό αντικείμενο του επίμαχου διαγωνισμού αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«[...]Η περιοχή ανάπλασης περιλαμβάνει τις πλατείες (Ελευθερίας, Δασκαλογιάννη, Αρχαιολογικού Μουσείου και Ν. Καζαντζάκη), καθώς επίσης και τις οδούς Δούκος Μποφώρ, τμήμα της Λ. Δημοκρατίας και της Λ. Ικάρου, οδό Ανθεμίου, τους δρόμους περιμετρικά του Αρχαιολογικού μουσείου, που οριοθετούν την ευρύτερη περιοχή της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης. Η συνολική επιφάνεια της περιοχής μελέτης είναι 53 στρέμματα.

Στόχος του διαγωνισμού είναι:

- ο εξωραϊσμός και η οργανική ένταξη της πλατείας Ελευθερίας και των υπολοίπων πλατειών στον ευρύτερο χώρο λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του περιβαλλοντικού βιοκλιματικού σχεδιασμού, της εξοικονόμησης ενέργειας και της βιώσιμης κινητικότητας
- η ενοποίηση των ιστορικών μνημείων, η προβολή της συλλογικής μνήμης και ανάδειξης του μνημειακού αποθέματος της περιοχής
- Ο εμπλουτισμός και προστασία του υφιστάμενου πράσινου.

Επιδιώκεται η επιλογή της καλύτερης δυνατής πρότασης από λειτουργική, περιβαλλοντική, οικονομική και τεχνική άποψη, με βάση τις απαιτήσεις της τέχνης και της επιστήμης. Η πρόταση θα αναδεικνύει την ιστορικότητα και σπουδαιότητα της περιοχής ως αρχιτεκτονικό και πολεοδομικό τοπόσημο της πόλης και θα προτείνει ένα πρωτότυπο και υψηλής ποιότητας αρχιτεκτονικό αποτέλεσμα.

Η επίτευξη του στόχου θα έχει πολλαπλά οφέλη για τους κατοίκους και τους επισκέπτες του ιστορικού κέντρου της πόλης συμβάλλοντας:

- στην ανάδειξη της ιστορικής σημασίας της περιοχής,
- στην βελτίωση της προσβασιμότητας και της κίνησης των πεζών,
- στη βελτίωση του μικροκλίματος και των συνθηκών της θερμικής άνεσης,
- στη δημιουργία ενοποιημένων περιηγητικών διαδρομών
- Χρήση νέας τεχνολογίας φιλικής προς το περιβάλλον
- Οργάνωση της κυκλοφορίας
- Αύξηση της εμπορικότητας των δρόμων
- Ενοποίηση των περιοχών και ανάκτηση του δημόσιου χώρου από τους πεζούς
- Αύξηση της επισκεψιμότητας [...]

Επίσης, σχετικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «[...]»

1. Η περιοχή μελέτης υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 2 της με αρ. πρωτ. οικ. 26804/16-6-2011 απόφασης του Υ.Π.Ε.Κ.Α. (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) και θα περιλαμβάνει την αρχιτεκτονική μελέτη της περιοχής.

2. Βάσει του άρθρου 1 παρ.1 της με αρ. πρωτ. οικ. 26804/16-6-2011 απόφασης του Υ.Π.Ε.Κ.Α «η Αναθέτουσα Αρχή επιδιώκει την εξασφάλιση μελετών ή σχεδίων ιδεών κυρίως στον τομέα της αρχιτεκτονικής αλλά σε λοιπούς τομείς όπως...»
3. Βάσει του άρθρου 3 παρ.1 του Ν.4623/2019 τροποποιήθηκε το άρθρο 72 του Ν.3852/2010 και προστέθηκε στις αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής, η εξής αρμοδιότητα: «ιδ) Ασκεί καθήκοντα αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις έργου, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού πλην των περιπτώσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δημάρχου για την απευθείας ανάθεση»
4. Βάσει του νόμου 4674/2020 παράγραφος 2 του άρθρου 117 η Οικονομική Επιτροπή: «κβ. Αποφασίζει για την υποβολή προτάσεων εκ μέρους του Δήμου για τη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δράσεων, προγραμμάτων και αντίστοιχων έργων από εθνικούς πόρους ή/και πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και οποιουδήποτε άλλου φορέα».

Θα διεξαχθεί **ανοικτός διαγωνισμός προσχεδίων** κατά την έννοια του άρθρου 1 της με αρ. πρωτ. οικ. 26804/16-6-2011 απόφασης του Υ.Π.Ε.Κ.Α. (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

Για την χρηματοδότηση των **3 θραβείων**, η Υπηρεσία προτίθεται να υποβάλει πρόταση στην (υπ. αρ. πρωτ. 3834/2019 ΑΔΑ:ΩΟΘΨ46Ψ844-ΔΣΛ) απόφαση πρόσκλησης στο πρόγραμμα «Χρηματοδότηση διεξαγωγής αρχιτεκτονικών διαγωνισμών ετών 2019-2020» του Πράσινου Ταμείου στην κατηγορία 1b.[...].».

2.2 Ακολούθως υπεβλήθη η αριθ. πρωτ. 7083/14-10-2020 πρόταση στο Πράσινο Ταμείο, το οποίο εξέδωσε την αριθ. 194.9/21-10-2020 (ΑΔΑ:ΨΘΦ146Ψ844-ΝΔΥ) Απόφαση Ένταξης. Στη συνέχεια το Δημοτικό Συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής εξέδωσε την αριθ. 388/18-12-2020 (ΑΔΑ:Ω12ΛΩ00-ΓΙΩ) απόφασή του, με την οποία εγκρίθηκε το Τεχνικό Πρόγραμμα 2021, στο οποίο περιλαμβάνεται η διεξαγωγή του επίμαχου διαγωνισμού, και την αριθ. 1/08-01-2021 (ΑΔΑ:Ψ3Ν8Ω00-Η4Ψ) απόφαση έγκρισης του Προϋπολογισμού 2021, για την οποία εκδόθηκε η αριθ. πρωτ. 207/29-01-2021 (ΑΔΑ:Ω8Μ4ΟΡ1Θ-Ν3Φ) απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

2.3 Με την αριθ. 508/25-05-2021 (ΑΔΑ:ΨΒΨΗΩ00-ΚΧΖ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκαν οι όροι δημοπράτησης για τη διενέργεια του ως άνω πανελληνίου αρχιτεκτονικού διαγωνισμού. Με το αριθ. πρωτ. 47850/2021 έγγραφο στάλθηκε η ανωτέρω απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής και τα συνημμένα σε αυτήν Τεύχη Δημοπράτησης στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

2.4 Ο Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός προκηρύχθηκε κατόπιν αποστολής τής κατά νόμο προβλεπόμενης προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αριθμός προκήρυξης στην ΕΕ 2021/S 105-277393) στις 28-05-2021 και δημοσιεύτηκε στις 02-06-2021. Στην προκήρυξη γινόταν αναφορά στο **αντικείμενό** της (σημείο II.1.1), ήτοι ότι αφορά «στην ευρύτερη ανατολική περιοχή (εντός του κηρυγμένου - οριοθετημένου αρχαιολογικού χώρου) της πόλης του Ηρακλείου και πλησίον των ενετικών τειχών, συνολικής έκτασης 53.000,00 m².», καθώς και στα ορισθέντα **κριτήρια αξιολόγησης των μελετών** (σημείο IV.1.9), που ήταν «ο βαθμός προσέγγισης στους

στόχους που έχουν τεθεί (άρθρα 4 και 5 της Διακήρυξης) και κυρίως ως προς τα παρακάτω κριτήρια:— την γενική σύλληψη και ιδέα (διαμόρφωση αστικού τοπίου και δημοσίων χώρων, ανάδειξη των ιστορικών μνημείων, ιεράρχηση χώρων κ.τ.λ.),

- τον προϋπολογισμό του έργου, κόστος κατασκευής, καθώς και διαδικασία συντήρησης,
- την βιοκλιματική προσέγγιση σχεδιασμού της πρότασης,
- τα λειτουργικά, περιβαλλοντικά και αισθητικά χαρακτηριστικά της πρότασης,
- την εφαρμογή των αρχών της βιώσιμης αστικής κινητικότητας,
- την ομαλή ένταξη στην ευρύτερη περιοχή και την αισθητική και λειτουργική σύνδεση με τους όμορους δημόσιους χώρους,
- την αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής επέμβασης και την ανάδειξη του χώρου ως σημείο αναφοράς για την πόλη,
- την πρωτοτυπία σε συνδυασμό με την πρακτικότητα και λειτουργικότητα της υλοποίησης της πρότασης,
- την ρεαλιστικότητα της πρότασης σε σχέση με την εφικτότητα της υλοποίησης και των υπαρχόντων περιορισμών που η περιοχή παρέμβασης παρουσιάζει.».

Επίσης, γινόταν αναφορά στη σύνθεση της **5μελούς κριτικής επιτροπής** (σημείο IV.3.5), στα **βραβεία** (σημείο IV.3.1), ενώ **προβλέφθηκε (σημείο IV.3.3) η ανάθεση των συμβάσεων που έπονται του διαγωνισμού στον νικητή/ές του διαγωνισμού.**

Η διακήρυξη για τον διαγωνισμό αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ (ΑΔΑΜ: 21PROC008691896 2021-05-31) και η προκήρυξη (ΑΔΑΜ: 21PROC008691892) στις ιστοσελίδες του Δήμου Ηρακλείου, του ΤΕΕ και του ΣΑΔΑΣ ΠΕΑ και δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες Νέα Κρήτη (05.06.2021), Πατρίδα (07.06.2021) και Αντίλαλος (11.06.2021).

Ως καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των σχεδίων ορίστηκε η 09.11.2021 και ως προθεσμία υποβολής αίτησης εγγραφής στον σχετικό κατάλογο ενδιαφερομένων, σύμφωνα με το άρθρο 10 (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ) της αναλυτικής διακήρυξης, η 26.10.2021. Σημειώνεται, ότι στην προκήρυξη διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αριθμός προκήρυξης στην ΕΕ 2021/S 105-277393) και συγκεκριμένα στο σημείο IV.2.2, ως προθεσμία για την παραλαβή σχεδίων ή αιτήσεων συμμετοχής αναγράφεται η ημερομηνία 26.10.2021, ενώ σε όλες τις άλλες δημοσιεύσεις και αναρτήσεις σε εθνικό επίπεδο η 09.11.2021. Ωστόσο, η τελικώς ορισθείσα καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των σχεδίων (βλ. παρακάτω υπό σημ. 2.6 της παρούσας), όπως παρατάθηκε και δημοσιοποιήθηκε σχετικώς, ήταν η 09.02.2022.

2.5 Με την αριθ. 4854/07.07.2021 απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης ακυρώθηκε η αριθ. 508/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ηρακλείου για λόγους που άπτονται της αρμοδιότητας του οργάνου που εξέδωσε την απόφαση. Κατά της ως άνω απόφασης της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης ο Δήμος Ηρακλείου με το αριθ.

πρωτ. 25/10.08.2021 έγγραφο προσέφυγε στην Ειδική Επιτροπή του άρθρου 152 του ν.3463/2006 επιδιώκοντας την ακύρωσή της.

Με την αριθ. 87/02.11.2021 απόφαση της ως άνω Ειδικής Επιτροπής, έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία, η προσφυγή του Δήμου Ηρακλείου και ακυρώθηκε η αριθ. 4854/2021 απόφαση της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

2.6 Με την αριθ. 1083/03.11.2021 (ΑΔΑ:ΨΝ1ΖΩ00-ΝΤΛ, ΑΔΑΜ: 21PROC009477706) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε η χορήγηση παράτασης της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των συμμετοχών κατά τρεις (3) μήνες, ήτοι στις 9 Φεβρουαρίου 2022, ημέρα Τετάρτη και ώρα 14:00.

Η ως άνω παράταση δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αριθ. 2021/S 218-575022 στις 05.11.2021, αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ (ΑΔΑΜ: 21PROC009529908 2021-11-12) και περαιτέρω η αριθ. 106337/03.11.2021 σχετική ανακοίνωση δημοσιοποιήθηκε στις ιστοσελίδες του Δήμου Ηρακλείου, του ΥΠΕΝ και του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ και στάλθηκε σε όλες τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των εγγεγραμμένων -μέχρι εκείνη την ημέρα- στον Κατάλογο των Εκπροσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 10 της Διακήρυξης.

Σημειώνεται, ότι αναφορικά με τη δυνατότητα ή μη ανάρτησης της διαγωνιστικής διαδικασίας στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), σχετιζόμενη με ζητήματα ασυμβατότητας, όπως η υποβολή από τους συμμετέχοντες απαιτούμενων σύμφωνα με τη διακήρυξη σχεδίων, η υποχρέωση τήρησης της ανωνυμίας των συμμετεχόντων κλπ., ο Δήμος Ηρακλείου, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα έγγραφα, *«επιχείρησε να χρησιμοποιήσει το ΕΣΗΔΗΣ, ανεπιτυχώς, καθώς δεν περιλαμβάνονταν τα απαιτούμενα σχετικά πρότυπα για τη δημιουργία αρχιτεκτονικού διαγωνισμού στο Σύστημα. Για τον παραπάνω λόγο ο Δήμος επικοινωνήσε τηλεφωνικά με την Τεχνική Υποστήριξη του ΕΣΗΔΗΣ (helpdesk) που επιβεβαίωσε την αδυναμία ανάρτησης στο Σύστημα αρχιτεκτονικού διαγωνισμού και συνεπώς, συνέχιζαν να ισχύουν τα αναφερόμενα στις παραγράφους 2.4, και 23.α.Α, της Δ16/2020 Γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με αντίστοιχο αρχιτεκτονικό διαγωνισμό προσχεδίων του Δήμου Θεσσαλονίκης. Σημειώνεται δε ότι οι ίδιες αναφορές υπάρχουν και στην Δ94/2021 σύμφωνη Γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ για τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό προσχεδίων της Πλατείας Αριστοτέλους του Δήμου Θεσσαλονίκης.»*

2.7 Για την επιλογή των προσώπων που θα στελέχωναν την πενταμελή Κριτική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 114 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 12 της 26804/2011 απόφασης ΥΠΕΚΑ, η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων & Μελετών απέστειλε σχετικά έγγραφα στα αρμόδια πρόσωπα και φορείς (ΥΠΕΝ, Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού, Δήμο Ηρακλείου) και με την αριθ. πρωτ. 07/07.01.2022 (ΑΔΑ:6ΤΑΧΩ00-ΒΝΘ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ηρακλείου συγκροτήθηκε η πενταμελής Κριτική Επιτροπή του εν λόγω διαγωνισμού. Η συγκρότηση της Κριτικής Επιτροπής δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 25/Υ.Ο.Δ.Δ./20.01.2022) και στις ιστοσελίδες του Δήμου Ηρακλείου, του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ και του ΥΠΕΝ.

2.8 Σύμφωνα με το άρθρο 3 της διακήρυξης (ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ – ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ), ορίστηκε μεταξύ άλλων ότι:

«[...]3.1 Ο Διαγωνισμός χαρακτηρίζεται ως **μιας κατηγορίας ανοικτός διαγωνισμός προσχεδίων ενός σταδίου μελέτης υλοποίησης** κατά την έννοια του άρθρου 1 της με αρ. πρωτ. οικ26804/16-6-2011 απόφασης Υ.Π.Ε.ΚΑ. Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει την αρχιτεκτονική μελέτη και είναι στην κρίση του διαγωνιζόμενου να συνεργαστεί και με άλλες ειδικότητες.

3.2 Ο **αρχιτεκτονικός διαγωνισμός προσχεδίων** αφορά στην αναμόρφωση της προτεινόμενης περιοχής εφαρμόζοντας τις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού και της βιώσιμης κινητικότητας. Επίκεντρο της μελέτης αποτελεί η πλατεία Ελευθερίας, η πλέον σημαντική πλατεία της παλιάς πόλης, η οποία περιβάλλεται από μνημεία. Με τον διαγωνισμό επιδιώκεται η επιλογή της καλύτερης και πληρέστερης πρότασης από λειτουργική, τεχνική, αισθητική και περιβαλλοντική άποψη, προκειμένου να επιτευχθεί η λειτουργική και οργανική σύνδεση της πλατείας με τους περιμετρικούς κοινόχρηστους χώρους, τον ενετικό οχυρωματικό περίβολο, το αρχαιολογικό μουσείο και τα μνημεία της περιοχής.

3.3 Θεωρείται αξιόλογο τεχνικό έργο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ. 2 και ειδικότερα παρ. 3α2, της με αρ. πρωτ. οικ. 26804/18-6-2011 απόφασης Υ.Π.Ε.ΚΑ. Πληροί όλα τα σύμφωνα με την ως άνω Απόφαση κριτήρια, δεδομένου ότι για την εν λόγω περιοχή βρίσκεται μέσα σε εγκεκριμένο αρχαιολογικό χώρο και σε αυτή υπάρχουν διατηρητέα μνημεία.[...]

3.4 Η προεκτιμώμενη αμοιβή ανάθεσης εκπόνησης της αρχιτεκτονικής μελέτης, σύμφωνα με το Τεύχος Δεδομένων και Στοιχείων που συνοδεύει τη συγκεκριμένη προκήρυξη, ανέρχεται στο ποσόν των 839.243,01€ (αφαιρουμένου του πρώτου βραβείου & συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), ενώ θα δοθούν τρία (3) βραβεία συνολικής αξίας 92.587,00€ (με στρογγυλοποίηση) συμπεριλαμβανομένου του ΥΠΑ.[...]

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 9.7 της αναλυτικής διακήρυξης (ΑΝΑΘΕΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ) ορίστηκε μεταξύ άλλων ότι:

«[...] 9.7 Η αμοιβή της μελέτης που θα ανατεθεί καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 2 του αρ. 5 της υπ'αρ. 26804/2011 Απόφασης ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 1427/Β"/16-06-2011) **σε ποσοστό 60%** της προεκτιμώμενης αμοιβής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών Αριθμ. ΔΝΣγ/32129/ΦΝ 466 (ΥΕΚ 2519/Β'/20-07-2017), την Εγκύκλιο 2/2020 (ΔΝΣ/οικ20641/ΦΝ439.6) στην οποία αναπροσαρμόζεται η τιμή του συντελεστή τκ και με το Τεύχος Δεδομένων και Στοιχείων που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προκήρυξης.[...]

Σύμφωνα δε με το σχετικό αίτημα του φορέα προς την Αρχή, όπως τροποποιήθηκε εν συνεχεία, η σχετική προεκτιμώμενη αξία σύμβασης για την αμοιβή της ειδικής αρχιτεκτονικής μελέτης αναλύεται ως εξής:

Προεκτιμώμενη Αμοιβή Ειδικών Αρχιτεκτονικών:		566.871,52 €
Τεύχη Δημοπράτησης	8%	48.646,28 €
ΣΑΥ-ΦΑΥ		6.606,37 €

Άθροισμα:		622.124,16 €
Προεκτιμώμενης Αμοιβής	60%	373.274,50 €
Ποσοστό Βραβείων	20%	74.654,90 €

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ	ΑΜΟΙΒΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ
		60%
Ειδικά Αρχιτεκτονικά	566.871,52 €	340.122,91 €
Τεύχη Δημοπράτησης	48.646,28 €	29.187,77 €
ΣΑΥ-ΦΑΥ	6.606,37 €	3.963,82 €
Συνολική Αμοιβή μελέτης		373.274,50 €
Α' Βραβείο		33.594,70€
Αξία Σύμβασης		339.679,80€
Απρόβλεπτα 15%		50.951,97 €
Άθροισμα		390.631,77 €
ΦΠΑ 24%		93.751,62 €
Άθροισμα με ΦΠΑ		484.383,39 €

2.9 Σύμφωνα με το άρθρο 5 της διακήρυξης (ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ), ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι: «Το αντικείμενο του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού προσχεδίων αφορά στην ευρύτερη ανατολική περιοχή (εντός του κηρυγμένου – οριοθετημένου αρχαιολογικού χώρου) της πόλης του Ηρακλείου και πλησίον των ενετικών τειχών συνολικής έκτασης 53.000,00 m². Η περιοχή μελέτης επικεντρώνεται στην αναμόρφωση της πλατείας Ελευθερίας και στη σύνδεσή της με τις πλατείες Δασκαλογιάννη, Αρχαιολογικού Μουσείου και Ν. Καζαντζάκη, καθώς επίσης και την ανάπλαση των οδών Δούκος Μποφώρ, τμήμα της Λ. Δημοκρατίας και της Λ. Ικάρου, δρόμοι που οριοθετούν την ευρύτερη περιοχή της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης.[...]

2.10 Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 της αναλυτικής διακήρυξης (ΒΡΑΒΕΙΑ -ΕΞΑΓΟΡΕΣ) ορίστηκε ότι:

«7.1 Το συνολικό χρηματικό ποσό των βραβείων καθορίζεται ίσο με το 20% του κατώτατου ορίου (60%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής εκπόνησης της μελέτης σύμφωνα με την παρ. 2 του αρ. 11 της υπ'αρ. 26804/2011 Απόφασης ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 1427/Β'/16-06-2011) σε ποσοστό 60% της προεκτιμώμενης αμοιβής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών Αριθμ. ΔΝΣγ/32129/ΦΝ 466 (ΥΕΚ 2519/Β'/20-07-2017), την Εγκύκλιο 2/2020 (ΔΝΣ/οικ20641/ΦΝ439.6) στην οποία αναπροσαρμόζεται η τιμή του συντελεστή τκ και σύμφωνα και με το αρθ. 9.6 της παρούσης ορίζεται στο ποσό των **92.587,00 € με ΦΠΑ** και κατανέμεται ως εξής:

ΒΡΑΒΕΙΑ	Α΄ ΒΡΑΒΕΙΟ	Β΄ ΒΡΑΒΕΙΟ	Γ΄ ΒΡΑΒΕΙΟ
Ποσοστά Βραβείων	45%	33%	22%
ΑΜΟΙΒΗ ΒΡΑΒΕΙΟΥ	33.594,70 €	24.636,12 €	16.424,08 €
ΦΠΑ ΒΡΑΒΕΙΩΝ	8.062,73 €	5.912,67 €	3.941,78 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΦΠΑ	41.657,43 €	30.548,78 €	20.365,86 €
Στρογγύλευση	4,57 €	6,22 €	4,14 €
ΣΥΝΟΛΟ Βραβείων	41.662,00 €	30.555,00 €	20.370,00 €
	ΣΥΝΟΛΟ:		92.587,00 €

Για τον καθορισμό των βραβείων ελήφθη υπόψη το άρθρο 11 παρ. 3 της ΥΑ 26804/16.06.11 ΥΠΕΚΑ, όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 22189/04.05.12 ΥΠΕΚΑ.

Πλέον των ανωτέρω βραβείων, μετά από υπόδειξη της Κριτικής Επιτροπής η οποία δεν είναι δεσμευτική, η Διοργανώτρια Αρχή δύναται να εξαγοράσει επιπλέον αριθμό προτάσεων, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3), αντί του ποσού των 3.000€ έκαστη (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), με την προϋπόθεση της συγκατάθεσης των μελετητών για την παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων της μελέτης.»

2.11 Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 9 της αναλυτικής διακήρυξης (ΑΝΑΘΕΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ) προβλέφθηκε μεταξύ άλλων ότι:

«9.1 Η Διοργανώτρια Αρχή αναλαμβάνει την υποχρέωση, να αναθέσει στην ομάδα μελέτης που θα πάρει το 1ο Βραβείο την εκπόνηση της μελέτης, εφόσον αποφασίσει να εκτελέσει μέρος ή το σύνολο του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 32 και των άρθρων 111 και 112 του ν. 4412/2016. [...]

9.2 Η Διοργανώτρια Αρχή υποχρεούται κατά το στάδιο δημοπράτησης της κατασκευής του έργου να εξασφαλίσει τη συμμετοχή του βραβευμένου μελετητή των κύριων μελετών, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 188. παρ. 6, του Ν.4412/2016 και την Υπουργική Απόφαση ΔΝΣΒ/92783π.ε./ΦΝ466/25-9-2018 (ΦΕΚ 4203Β'/25-9-2018), ως Τεχνικό Σύμβουλο της κατασκευής.

9.3 Η Διοργανώτρια Αρχή διατηρεί το δικαίωμα, εφόσον το κρίνει σκόπιμο σε περίπτωση μη απονομής του 1ου βραβείου, να αναθέσει τη μελέτη του έργου στον κατά την αξιολόγηση πρώτο διακριθέντα.

9.4 Οι ανάδοχοι μελετητές οφείλουν, εφόσον δεν καλύπτουν από πλευράς δυναμικότητας μελετητικού πτυχίου τις σχετικές απαιτήσεις που προκύπτουν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, να συνεργασθούν για την ανάληψη της μελέτης με άλλο μελετητή ή μελετητικό γραφείο, ώστε να καλύπτεται η απαιτούμενη δυναμικότητα. Ο συνεργαζόμενος μελετητής υποδεικνύεται από τους

βραβευθέντες μελετητές και εγκρίνεται από τη Διοργανώτρια Αρχή. Συγκεκριμένα το πτυχίο που απαιτείται για την εκπόνηση της συνολικής μελέτης είναι:

Μελέτη	Κατηγορία Μελέτης	Συνολική Προεκτιμώμενη Αμοιβή με Τεύχη Δημοπράτησης και ΣΑΥ ΦΑΥ	Τάξη πτυχίου
Ειδικές	7	615.517,80 €	Ε' Τάξης

[...]Σύμφωνα με τη συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή της κατηγορίας (7) και βάσει του Π.Δ. 71/2019 (ΦΕΚ 112 Α'/03-07-2019) ο ανάδοχος που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα προσκομίζει Πτυχίο Μελετητή ή Γραφείων Μελετών **Τάξεως Ε'**. [...]

[...]9.6 Η υποχρέωση ανάθεσης της μελέτης στον βραβευθέντα μελετητή διατηρείται για τη διοργανώτρια αρχή μέχρι τέσσερα (4) έτη και εφόσον δεν έχουν μεταβληθεί τα πραγματικά δεδομένα που είχαν ληφθεί υπόψη στην προκήρυξη του διαγωνισμού.»

2.12 Σύμφωνα με το άρθρο 21 της αναλυτικής διακήρυξης (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ) ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι:

21.1 Η Κριτική Επιτροπή θα συνέλθει ύστερα από πρόσκληση της αρμόδιας Υπηρεσίας για κρίση το αργότερο σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας παραδόσεως των μελετών.

21.2 Η Κριτική Επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 115 του Ν. 4412/2016 και την υπ' αριθ. οικ26804/2011 απόφαση π. ΥΠΕΚΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, είναι αδέσμευτη κατά τη λήψη των αποφάσεών της ή κατά τις γνωμοδοτήσεις της, και εξετάζει τις μελέτες και τα σχέδια που υποβάλλονται από τους υποψήφιους με τρόπο ανώνυμο και βασιζόμενη αποκλειστικά στα κριτήρια που επισημαίνονται στην παρούσα προκήρυξη.

Η Κριτική Επιτροπή συνεδριάζει πάντοτε σε ολομέλεια, παρουσία του γραμματέα. Η διαδικασία αξιολόγησης καταγράφεται σε πρακτικό ανά συνεδρίαση και σε ένα τελικό συγκεντρωτικό και συνοπτικό πρακτικό.

Η ανωνυμία των διαγωνιζομένων τηρείται αυστηρά μέχρι τη γνωμοδότηση ή τη λήψη απόφασης από την Κριτική Επιτροπή.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Κριτικής Επιτροπής απαγορεύεται η γνωστοποίηση του υλικού του Διαγωνισμού σε τρίτους.

21.3 Η Κριτική Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει όταν υπάρχει ολομέλεια παρουσία γραμματέα. Η διαδικασία αξιολόγησης καταγράφεται σε πρακτικό ανά συνεδρίαση και σε ένα τελικό συγκεντρωτικό και συνοπτικό πρακτικό, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Υ.Α.26804/2011 Υ.ΠΕ.Κ.Α.[...]

2.13 Με την αριθ. πρωτ. 15157/22.02.2022 πρόσκληση η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων & Μελετών κάλεσε στην 1η συνεδρίαση την Κριτική Επιτροπή. Η Κριτική Επιτροπή του επίμαχου Πανελληνίου

αρχιτεκτονικού διαγωνισμού προσχεδίων κλήθηκε σε εννέα (9) κλειστές συνεδριάσεις (με δια ζώσης παρουσία) και διαδικτυακά (μέσω πλατφόρμας ZOOM).

2.14 Με την αριθ. 378/19.04.2022 (ΑΔΑ: Ψ1ΛΥΩ00-ΦΞΩ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ηρακλείου, έγινε αποδεκτό το αριθ. πρωτ. 33623/13.04.2022 αίτημα της Κριτικής Επιτροπής και εγκρίθηκε παράταση (25) εικοσιπέντε ημερών της προθεσμίας έκδοσης απόφασής της για τον εν λόγω αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, ήτοι έως τη Δευτέρα 23.05.2022. Με το αριθ. πρωτ. 45680/23.05.2022 διαβιβαστικό η Κριτική Επιτροπή υπέβαλε τα πρακτικά του αναφερόμενου στο θέμα αρχιτεκτονικού διαγωνισμού. Η Κριτική Επιτροπή ολοκλήρωσε τη διαδικασία κρίσης (Στάδιο 3ο) και συνέταξε τα (9) εννέα επιμέρους πρακτικά καθώς και το Συγκεντρωτικό Συνοπτικό Πρακτικό με το Παράρτημα αυτού, στο οποίο γίνεται η αναλυτική διατύπωση κρίσεων για τις συμμετοχές.

Ειδικότερα, τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής αποφάσισαν ομόφωνα την απονομή των τριών βραβείων στις ακόλουθες μελέτες:

ΒΡΑΒΕΙΟ 1ο η συμμετοχή με κωδικό 12282148GS

ΒΡΑΒΕΙΟ 2ο η συμμετοχή με κωδικό 57872121TH

ΒΡΑΒΕΙΟ 3ο η συμμετοχή με κωδικό 06121824AV

Εν συνεχεία, η Επιτροπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7.1 της Διακήρυξης, πρότεινε την εξαγορά των ακόλουθων προτάσεων:

Κωδικός Συμμετοχής 12345406AR

Κωδικός συμμετοχής T81L920113

Κωδικός συμμετοχής 16451669TH»

Τέλος, κατά την ένατη συνεδρίαση (20-5-2022) η Κριτική Επιτροπή προχώρησε στην αποσφράγιση των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων που προτείνονται για βράβευση. Σύμφωνα με το σχετικό 9^ο πρακτικό: «[...]Η συμμετοχή με κωδικό **12282148GS** που επιλέχθηκε για το 1ο Βραβείο διαπιστώθηκε ότι πληροί τους όρους του διαγωνισμού κατά τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής.[...]»

2.15 Με την αριθ. 549/14.06.2022 (ΑΔΑ:ΩΑ5ΕΩ00-ΔΒΨ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής έγινε η επικύρωση των πρακτικών της Κριτικής Επιτροπής. Η ως άνω απόφαση αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με κωδικό ΑΔΑΜ: 22ΑWRD010886175 και στην ιστοσελίδα του Δήμου Ηρακλείου και απεστάλη προς δημοσίευση στις ιστοσελίδες του ΤΕΕ, του ΥΠΕΝ και του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ.

Το αποτέλεσμα του διενεργηθέντος διαγωνισμού μελετών δημοσιεύτηκε στις 13.07.2022, κατόπιν αποστολής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αριθμός στην ΕΕ 2022/S 133-380631) στις 08.07.2022.

2.16 Σύμφωνα με το αριθ. πρωτ. 127849/15-12-2022 έγγραφο του Αντιδημάρχου της Δ/σης Τεχνικών Έργων & Μελετών, Πρασίνου και καθημερινότητας του Δήμου Ηρακλείου βεβαιώνεται ότι

«σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού με τίτλο: «Βιοκλιματική ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας και της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης» **δεν έχει ασκηθεί έως και σήμερα κανενός είδους προσφυγή/ένδικο βοήθημα κατά οποιουδήποτε σταδίου της διαγωνιστικής διαδικασίας (περιλαμβανομένης της διακήρυξης) και, ως εκ τούτου, δεν εκκρεμεί η έκδοση σχετικών διοικητικών / δικαστικών αποφάσεων.**»

II. Νομικό πλαίσιο

3. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» και ειδικότερα:

3.1 Το άρθρο 2 (Ορισμοί), όπου ορίζεται:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

[...]23) ως «διαγωνισμοί μελετών» νοούνται διαδικασίες που παρέχουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτονα φορέα να αποκτά, κυρίως στους τομείς της χωροταξίας, της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής και των έργων μηχανικού ή της επεξεργασίας δεδομένων, μια μελέτη ή ένα σχέδιο που επιλέγεται από κριτική επιτροπή έπειτα από διαγωνισμό, με ή χωρίς την απονομή βραβείων, [...]».

3.2 Το άρθρο 22, που θεσπίζει κανόνες εφαρμοζόμενες στις επικοινωνίες, όπου μεταξύ άλλων ρυθμίζονται και οι (κατά παρέκκλιση του γενικού κανόνα) περιπτώσεις στις οποίες οι αναθέτουσες αρχές δεν υποχρεούνται να απαιτούν τη χρήση του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. κατά τη διαδικασία υποβολής.

3.3 Το άρθρο 32 παρ. 5 (Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση), όπου ορίζεται:

«5. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών όταν η σχετική σύμβαση έπεται διαγωνισμού μελετών που έχει διοργανωθεί, σύμφωνα με το Μέρος Α' του παρόντος Βιβλίου και πρέπει, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο διαγωνισμό μελετών, να ανατεθεί στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές του διαγωνισμού αυτού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, όλοι οι νικητές του διαγωνισμού πρέπει να καλούνται να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις.»

3.4 Τα άρθρα 111 έως 115, που θεσπίζουν κανόνες που διέπουν τους διαγωνισμούς μελετών.

3.5 Το άρθρο 377 (Καταργούμενες διατάξεις), που ορίζει μεταξύ άλλων ότι:

«1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις:

(1) [...]

(40) του ν. 3316/2005 (Α' 42), πλην των άρθρων 2Α, της παραγράφου 2 του άρθρου 11, της παραγράφου 1 του άρθρου 42 και των άρθρων 39 και 40, τα οποία παραμένουν σε ισχύ μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του [άρθρου 83](#). [...]

4. Η αριθ. πρωτ. οικ. 26804 (ΦΕΚ Β 1427 16.6.2011) Υ.Α. ΠΕΚΑ «Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων» (ιδίως τα άρθρα 2 και 12), όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 22186 (1494/Β/2012) και ίσχυε κατά τον χρόνο έναρξης του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

III. Νομική εκτίμηση

5. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Ηρακλείου, ο οποίος ως Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 1(α) του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών για την ανάθεση της μελέτης με τίτλο «Βιοκλιματική ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας και της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης», προεκτιμώμενης αξίας σύμβασης για την αμοιβή της ειδικής αρχιτεκτονικής μελέτης 390.631,77€, αφαιρουμένου του ποσού του πρώτου βραβείου, συμπεριλαμβανομένων απρόβλεπτων εξόδων 15% & μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24% (484.383,39€ με Φ.Π.Α.), προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

6. Εν προκειμένω, η νομική βάση του αιτήματος του Δήμου Ηρακλείου είναι η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 5 του ν. 4412/2016, καθώς αυτή επικαλείται ρητά η αιτούσα αναθέτουσα αρχή.

7. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, βλ. σχετικώς ΔΕΚ -ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35).

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να

αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ -ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C-601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

8. Ειδικότερα, στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 5 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών όταν η σχετική σύμβαση έπεται διαγωνισμού μελετών που έχει διοργανωθεί, σύμφωνα με το Μέρος Α' του Βιβλίου Ι και πρέπει, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στον διαγωνισμό μελετών, να ανατεθεί στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές του διαγωνισμού αυτού.

Για την εφαρμογή της ως άνω διάταξης, της οποίας γίνεται ρητή επίκληση από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή, απαιτείται να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) να έχει προηγηθεί διαδικασία διαγωνισμού μελετών που έχει διοργανωθεί σύμφωνα με το Μέρος Α' του Βιβλίου Ι,

β) να έχει προβλεφθεί ρητά, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τον διαγωνισμό μελετών, ότι η μελέτη θα ανατεθεί στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές του διαγωνισμού αυτού.

9. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Αναφορικά με την κατάρτιση των όρων της διακήρυξης, την τήρηση των όρων δημοσιότητας και τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με την οικεία εφαρμοστέα νομοθεσία, για τον προηγηθέντα Ανοιχτό Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό προσχεδίων μελέτης ενός σταδίου, κατά την έννοια του άρθρου 1 της υπ' αριθ. οικ.26804/16-6-2011 απόφασης π. ΥΠΕΚΑ, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο προκήρυξης του συγκεκριμένου διαγωνισμού (28.5.2021), **δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες.**

Ειδικότερα, όσον αφορά τις διατυπώσεις δημοσιότητας, όπως ήδη προαναφέρθηκε, στην προκήρυξη διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αριθμός προκήρυξης στην ΕΕ 2021/S 105-277393) και συγκεκριμένα στο σημείο IV.2.2, ως καταληκτική ημερομηνία παραλαβής σχεδίων ή αιτήσεων συμμετοχής αναγράφηκε η 26.10.2021 [ήτοι η προθεσμία υποβολής αίτησης εγγραφής στον σχετικό κατάλογο ενδιαφερομένων σύμφωνα με το

άρθρο 10 (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ) της αναλυτικής διακήρυξης], ενώ σε όλες τις άλλες δημοσιεύσεις και αναρτήσεις σε εθνικό επίπεδο η 09.11.2021. Ωστόσο, η τελικώς ορισθείσα προθεσμία παραλαβής των σχεδίων παρατάθηκε έως τις 09.02.2022. Ως εκ τούτου, η ως άνω πλημμέλεια «θεραπεύτηκε» με τη χορηγηθείσα παράταση για την οποία τηρήθηκαν σε ενιαίο επίπεδο οι απαιτήσεις δημοσιότητας.

Σε κάθε περίπτωση, η ανωτέρω πλημμέλεια δεν επέδρασε στη συμμετοχή και εκδήλωση ενδιαφέροντος από υποψήφια «σχήματα», δεδομένου ότι στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας υποβλήθηκαν τελικώς μελέτες από (11) έντεκα υποψήφια αρχιτεκτονικά σχήματα, ενώ δεν ασκήθηκαν ενστάσεις-προδικαστικές προσφυγές σε οποιοδήποτε στάδιο.

[Αναφορικά με τη δυνατότητα ή μη ανάρτησης της διαγωνιστικής διαδικασίας στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), σχετιζόμενη με ζητήματα ασυμβατότητας, όπως η υποβολή από τους συμμετέχοντες απαιτούμενων σύμφωνα με τη διακήρυξη σχεδίων, η υποχρέωση τήρησης της ανωνυμίας των συμμετεχόντων κλπ, βλ. ανωτέρω υπό 2.6.]

Περαιτέρω, η διακήρυξη περιείχε όρους συμβατούς με την κείμενη νομοθεσία για τη διενέργεια διαγωνισμών μελετών και συγκεκριμένα με τις διατάξεις που αφορούν σε διαγωνισμούς μελετών με απονομή βραβείων ή καταβολή χρηματικών ποσών στους συμμετέχοντες.

Ειδικότερα, ο Δήμος Ηρακλείου **γνωστοποίησε την πρόθεσή του να διοργανώσει διαγωνισμό μελετών μέσω δημοσίευσης προκήρυξης διαγωνισμού μελετών και επειδή σκόπευε να αναθέσει επακόλουθη σύμβαση υπηρεσιών δυνάμει της [παραγράφου 5 του άρθρου 32](#), ανέφερε την πρόθεσή του στην προκήρυξη διαγωνισμού μελετών** στο σημείο IV.3.3, καθώς και στο άρθρο 9 της αναλυτικής διακήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 112 του ν. 4412/2016. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του προαναφερόμενου άρθρου, απέστειλε γνωστοποίηση με τα αποτελέσματα του διαγωνισμού, κατά το [άρθρο 65](#).

Τέλος, αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 115 του ν. 4412/2016 («Αποφάσεις της κριτικής επιτροπής»), από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει ότι η κριτική επιτροπή εξέτασε τις μελέτες και τα σχέδια που υποβλήθηκαν από τους υποψηφίους με τρόπο ανώνυμο και βασιζόμενη στα κριτήρια που επισημαίνονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού μελετών.

IV. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή:

Αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή του Δήμου Ηρακλείου σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εκπόνησης της μελέτης, με τίτλο «Βιοκλιματική ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας και της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της

πόλης», προεκτιμώμενης αξίας σύμβασης για την αμοιβή της ειδικής αρχιτεκτονικής μελέτης 390.631,77€, αφαιρουμένου του ποσού του πρώτου βραβείου, συμπεριλαμβανομένων απρόβλεπτων εξόδων 15% & μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24% (484.383,39€ με Φ.Π.Α.), στον νικητή του προηγούμενου αρχιτεκτονικού διαγωνισμού του Δήμου (1ο Βραβείο), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 5 του ν. 4412/2016, **λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 18 Ιανουαρίου 2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου